NIVEAU-OVERSCHRIJDEND

Verwijdering en afvoer van asbest voor honderd procent gesubsidieerd

De Vlaamse Regering wil Vlaanderen tegen 2040 asbestveilig maken met een beleid dat zich richt op prioritaire sectoren waar kwetsbare groepen kinderen en jongeren veel tijd doorbrengen, zoals schoolgebouwen. Het is van cruciaal belang om die gebouwen asbestveilig te maken om de gezondheid van de gebruikers te beschermen. Uit cijfers van OVAM (Openbare Vlaamse Afvalstoffen Maatschappij) blijkt dat minstens tweeduizend scholen niet voldoen aan de regels over asbestveiligheid. De Vlaamse Regering wenst het traject te versnellen en het aantal asbestveilige scholen fors te verhogen. Het blijft voor veel scholen immers zwaar om de eigen bijdrage (het niet-gesubsidieerde deel) in de kosten te dragen. Om de financiële last voor het gesubsidieerd onderwijs te verlichten, wordt het subsidiepercentage voor de kosten van asbestverwijdering en -afvoer verhoogd tot honderd procent. Dat betekent dat scholen geen eigen aandeel meer hoeven te betalen voor de verwijdering van asbesthoudende materialen die zijn aangetroffen na een asbestinventarisatie. Let wel, de subsidiëring aan honderd procent geldt enkel voor de verwijdering en afvoer van asbestmaterialen. De kosten die ontstaan voor herstel- of renovatiewerken na de verwijdering van het asbest blijven wel aan de gewone subsidieregels onderworpen. Het schoolbestuur moet daarvoor veertig procent (in het basisonderwijs) of dertig procent (secundair onderwijs) van de kosten zelf dragen.

Zomerse maatregelen voor een herfstig

pensioen?

SYLVIE VANSPEYBROECK EN SANNE VAN DAELE

De federale regering heeft na de landing van het zomerakkoord verder gewerkt aan wetteksten over de grote pensioenhervorming. In september volgen nog de onderhandelingen met de sociale partners. De Raad van State formuleert er een advies over en dan volgt een tweede bespreking in de ministerraad en een stemming in het parlement. Na publicatie in het Belgisch Staatsblad is de hervorming een feit. Het is de bedoeling dat een aantal zaken al ingaan vanaf 1 januari 2026, andere een jaar later.

nder andere over de pensioenhervorming heeft de federale regering een akkoord bereikt op 31 januari 2025.¹ Volgens de regering is de pensioenhervorming nodig door de vergrijzing en om de solidariteit tussen en binnen generaties te beschermen. Bovendien zouden de pensioenen onbetaalbaar zijn. Werken moet meer opbrengen en de pensioenstelsels moeten verder worden geharmoniseerd.

We lichten hierna de maatregelen toe wat betreft de ambtenarenpensioenen, waartoe ook de pensioenen van het onderwijspersoneel behoren.

De meeste items die we eerder al toelichtten² komen terug in de voorstellen van het zomerakkoord dat bereikt werd op 21 juli 2025. We blijven benadrukken dat het nog altijd om niet-onderhandelde teksten gaat.

De maatregelen

De afbouw van de verhogingscoëfficiënt (1.05 vanaf 1 januari 2027 tot 1.025 in 2031) voor het vervroegd pensioen die voor het ganse onderwijs geldt, zou niet voor het hoger onderwijs gelden. Voor het personeel van het hoger onderwijs verdwijnt de coëfficiënt op 1 januari 2027 meteen helemaal. Die verhogingscoëfficiënt zorgt ervoor dat je sneller aan de loopbaanvoorwaarde voldoet om vervroegd met pensioen te kunnen.

Er zijn overgangsmaatregelen voor wie dicht bij het pensioen staat: wie in 2025 60 jaar is geworden zal maximaal één jaar langer moeten werken dan voorzien en wie in 2025 de leeftijd van 59 jaar heeft bereikt, zal hoogstens twee jaar langer moeten werken dan voorzien.

In het kader van *de harmonisering van de loopbaanvoorwaarde* voor het vervroegd pensioen moet je vanaf 1 januari 2027 per jaar 156 in plaats van nu 104 dagen gewerkt hebben opdat dat jaar voor twaalf maanden zou meetellen. Voor het overheidspensioen is dat vooral belangrijk voor de jaren waarin geen volledig kalenderjaar werd gewerkt. Als je je loopbaan begint op 1 september, tellen die eerste maanden dus niet meer voor een volledig jaar. Dat is nu wel het geval.

De verhoging van de preferentiële stelsels (tantième 55 wordt tantième 60) en de verlenging van de referteperiode als element in de pensioenberekening voor diensten vanaf 1 januari 2027 stonden ook al in het regeerakkoord.

Afschaffing medisch pensioen: vanaf 1 januari 2026 kan je niet meer op medisch pensioen (pensioen wegens lichamelijke ongeschiktheid) gesteld worden. De regering wil voor de federale ambtenaren overstappen naar een verzekering voor arbeidsongeschiktheid en invaliditeit zoals in de privé. Zij zullen ook geen ziektedagen meer kunnen sparen.

^{1.} Regeerakkoord-Bart_De_Wever_nl.pdf (zoekterm: pensioenen)

^{2.} Brandpunt 7 van maart/april 2025: De onderwijspensioenen in het federale regeerakkoord: veel vragen en ongerustheid

Entiteiten zoals bijvoorbeeld onderwijs zullen geen personeelsleden meer op ziektepensioen kunnen plaatsen. Die zouden dat in hun eigen statuut moeten regelen.

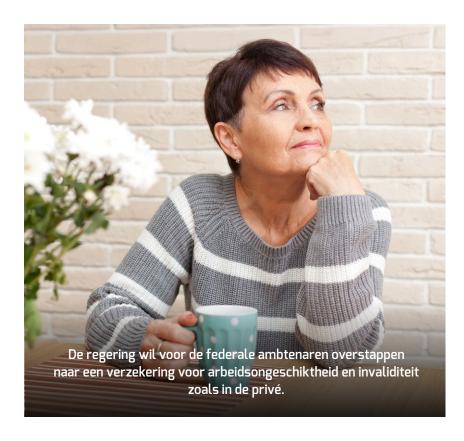
Stopzetting perequatie: de perequatie van de ambtenarenpensioenen wordt vanaf 2026 afgeschaft. De perequaties die al toegekend en ontvangen werden, blijven behouden, maar de perequatie voorzien voor januari 2027 wordt niet meer uitbetaald. Het is de bedoeling om de pensioenen van de ambtenaren te integreren in de welvaartsenveloppe, die opnieuw en op andere parameters zal berekend worden.

De invoering van een malus- en bonussysteem vanaf 1 januari 2027: als je vervroegd met pensioen gaat en geen 35 jaar loopbaan met minstens 156 effectief gewerkte dagen én 7 020 effectief gewerkte dagen op je volledige loopbaan kan aantonen, krijg je een malus. Opgelet! Ook als je de voorwaarden voor het vervroegd pensioen vervult, kan je een malus krijgen als je niet aan de eerste twee voorwaarden voldoet. Zorgverlof, moederschapsverlof, militaire dienst en tijdelijke werkloosheid worden gelijkgesteld met een gewerkte dag voor de dubbele voorwaarde voor de malus.

De malus houdt in dat je pensioen wordt verlaagd met een bepaald percentage voor elk jaar dat je vroeger met pensioen gaat dan je wettelijke pensioenleeftijd.

De malus bedraagt een bepaalde percentage per jaar dat je vroeger stopt dan je wettelijke pensioenleeftijd:

Percentage malus
0%
2%
4%
5%

Wie zijn pensioen uitstelt tot na de wettelijke pensioendatum, kan een bonus krijgen als je 35 jaar loopbaan hebt met minstens 156 effectief gewerkte dagen en 7020 effectief gewerkte dagen op de volledige loopbaan. Per jaar dat het pensioen wordt uitgesteld wordt het pensioen vermeerderd met een bepaald percentage, afhankelijk van het geboortejaar.

Geboren	Percentage bonus
In 1962 of vroeger	2%
tussen 1963 en 1972	4%
In 1973 of later	5%

Vanaf 1 januari 2026 wijzigt de aanneembaarheid van afwezigheden en verloven.
Voor de perioden opgenomen voor 2026 wijzigt er niets, maar voor de perioden van verlof en afwezigheid opgenomen vanaf 2026 zijn er wel een aantal wijzigingen.

Het zorgkrediet is nog beperkt aanneembaar:

- 24 maanden in geval van volledige schorsing van je opdracht;
- 48 maanden bij een vermindering van je opdracht tot de helft van een voltijdse;
- 120 maanden bij een vermindering van een voltijdse met een vijfde

De thematische loopbaanonderbrekingen blijven, net zoals voorheen, volledig aanneembaar.

Ook voor de gedeeltelijke loopbaanonderbreking 55+ (GLBO55+, een uitdovend stelsel in het onderwijs) zijn er wijzigingen voor de perioden opgenomen na 2026. Enkel de perioden opgenomen vanaf de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin je 60 jaar wordt en vóór de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin je je wettelijke pensioenleeftijd bereikt, zijn aanneembaar voor het pensioen. Je zou dan een persoonlijke bijdrage van 7,5 procent moeten storten, berekend op de gedurende de loopbaanonderbreking niet uitbetaalde voor het pensioen aanneembare wedde.

We houden je op de hoogte van het vervolg!